

SOLIH

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL TĂRĂNESC

Redacția și Administrația:
Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui
comitet de redacție.
Director: Dr. Alex. Herlea

Dreptatea este suprema ga-
ranție, pentru progresul
popoarelor!

ABONAMENTE:
pe 1 lună ... 30 lei — pe 6 luni ... 18 lei
120 lei pe an, plus 50 lei pe anul hărții.
Exemplare 2 lei.

Marea adunare antirevizonistă dela Arad

Partidul Național-Tărănesc a afirmat din nou marea său suflet naționalist.

D-nii Ion Mihalache, Iuliu Maniu, Mihai Popovici, Virgil Madgearu, Sever Bocu și Iustin Marșeu în strălucite cuvântări au expus punctul nostru de vedere

Duminecă în 22 Noembrie a. c. a avut loc la Arad marea adunare antirevizonistă la care au participat aproape toți intelectualii organizațiilor național-tărănești din Ardeal și Banat și peste 15 mii de tărani soși din județele Arad, Timiș și Severin.

La ora 10 a inceput defilarea participanților în fața conducerilor noștri cari se aflau pe o tribună instalată în fața primăriei. Pe tribună se aflau prezenți Dnii: Ion Mihalache, Iuliu Maniu, Mihai Popovici, Virgil Madgearu, Sever Bocu, Aurel Dobrescu, Gheță Pop, Victor Moldovan, Dr. Ioan Pop, Ion Răducanu, I. Ghelmegean etc.

In Capul grupului de defilați sub președinta organizare a dlor Ilie Lazăr și Romulus Moga se aflau intelectualii ardeleni în frunte cu dnii Sever Bocu, Aurel Dobrescu, Victor Moldovan, dr. Ioan Pop, dr. Iustin Marșeu, dr. Aurel Socol, dr. Victor Deleu, Ionel Pop, Ieronim Stoichie, Teodor Roxin, Cornel Bocu, P. Leucuția, Adonis Popov, Pavel Pavel, dr. Aurel Buteanu, Valer Moldovan, Nic. Buta, Prof. Vornicu, dr. Mănătu, dr. Iuga, dr. Subtire, dr. Gabor, dr. Căpătanu, dr. Bogdan, dr. Todoran, dr. Mateiu, dr. Răca, Ioan Bujna, prof. Teodorescu etc. etc.

Cuvântarea d-lui Mihai Popovici

„A trebuit ca adunarea de azi să fie o zi de bucurie fiindcă se completează 18 ani decând s-a făcut România Mare. Dar ne adunăm cu strângere de inimă și cu o durere în suflet; nu că ne-ar fi teamă că se revizuează hotarele, fiindcă ele sunt definitiv și pentru totdeauna. Acei ce vorbesc de revizuire vorbesc în paradoxuri, fac glume, fiindcă nici un român, nici un cehoslovac, nici un sărb — și toți la olătă fac peste 100 de milioane, nu admit să se vorbească de revizuire și să surbească măcar un petec de pământ din hotarele tării noastre.

Dar ne doare sufletul, fiindcă ide-

Din partea județului Hunedoara au defilat în grupul intelectualilor următorii: Dr. Nicolae Penescu, Adv. Lazăr Dângoreanu, adv. Iosif Roman, dr. Alex. Herlea, col. Vasile Bancescu, dr. Iacob Oncu, dr. Izidor Gora, dr. Romulus Ciocica, I. Bâja, N. Popoviciu, etc.

După terminarea defilației participanții s-au strâns la arena „Gloria” unde au avut loc cuvântările.

Primul a luat cuvântul d-l IUSTIN MARȘEU, președintele organizației național-tărănești din Arad, care a dechis adunarea și a urat bun soșit tuturor oaspeților.

După acea a luat cuvântul d-nui GENERAL COMĂNESCU care a vorbit pentru soldații eroi cari au intrat în Budapesta, după care a luat cuvântul d-l SEVER BOIU marele tribun al Banatului care vorbește în numele județelor din Banat.

După d-l Sever Bocu a luat cuvântul d-l VIRGIL MADGEARU secretarul general al partidului național-tărănesc, care într-o cuvântare documentată a expus teza tării noastre față de problema păci.

După acea urmează la cuvânt d-l Mihai Popovici președintele organizațiilor din Ardeal și Banat:

ia revizionistă se pune în discuție de unul din aceia care a luptat în rândurile acestora cari cereau dreptate pentru popoarele impilate, și acesta a fost Benito Mussolini. (voci, iosi cu ei).

De aceea discursul d-lui Mussolini, prin care a cerut dreptate pe seamă Ungariei, îl considerăm un paradox istoric și o glumă sinistră. Pentru d. Mussolini, revizionismul e un lux. Mussolini e un mare om pentru Italia și cred că n-ar avea nevoie ca gloria lui să fie o mărească prin parodoxe. Cu cine vrea să prezinte și împotriva cui ideea imperialismului roman. Noi oare nu mai

facem parte din imperiul roman? Oare imperiul lui Cezar Augustus și Traian nu s'a bazat pe aceste popoare de aci? Cu cine vrea să realizeze d. Mussolini imperialismul romană? Cu hunii și cu sălbaticii care au venit de pe stepele Asiei și cu cei cari au încercat să dărâme imperiul roman, sau voie să strălucească ideea imperialismului cu descendenții adevărați ai poporului roman?

Pământul nostru e pământ sfânt. E pământul național dat de împăratul Treian și el cuprinde tot teritoriul Daciei Superioare până la Tisa. Apoi să pofteașă la plebiscit, dar să fie întrebăt tot poporul și toți locuitorii iar nu o comună izolată din cine știe ce cojă al Ardealului. Căci ce inseamnă un milion și jumătate

de unguri pe lângă o populație de 20 milioane? Noi nu admitem nici revizionismul și nici plebiscitul. Noi cerem respectarea pământului etnic al tării românești.

D. Mussolini se înseală căci nici odată nu va atrage Austria în orbita Romei. Eu știu care este opinia publică din Austria, căci viu dela Viena. Poporul austriac vrea unirea cu Germania, iar într-un tratat încheiat de curând cu Berlinul, Austria declară răspicat că nu înțelege să facă decât o politică germană. Ce va face d. Mussolini vrea să și întărească poziția pierdută în Austria, prin întărirea poziției în Ungaria, cedându-i acesteia teritoriile din România și Jugoslavia.

Aceasta nu se va întâmpla nici odată!

Discursul d-lui Iuliu Maniu

De aceea am venit fraților aci în Arad, ca în mijlocul dv. să ne arătăm voința nestrâmulată, că ceeace am hotărât și am pus în practică aci acum 18 ani, nu vom lăsa nici odată să fie desființat (aplauze prelungite) atunci când Ungaria sprijinită de alte state care nu înțeleg lucrurile și nu vor să înțelegă, vrea să rectifice granițele noastre, atunci trebuie să ne îndreptăm mintea în două părți: 1) ce să facem față de ei, 2) ce să facem aici acum ca să ne putem apăra granițele noastre.

Ce privește Ungaria și celealte state cari săr să ajute Ungaria, să ne aducem aminte că Unirea pe veci cu România n'am făcut-o din capriciu, ci prin voință, hotărare și prin puterea noastră. Noi în baza dreptului de autodeterminare, drept pe care l-am reclamat înaintea Românilor, începând din veacul al XVIII-lea și în special la adunarea națională dela Baj de pe Câmpul Libertății,

în baza acestui drept recunoscut în urmă și de către președintele Wilson, la Alba-Iulia am hotărât să ne croim noile hotare. Ne-am alipit la România Mare nu prin puterea forței armate, ci prin voință sfântă, mare și

nebiruită a poporului român. (Aplauze prelungite, strigătă: Trăiască România Mare).

E adevărat că armata fraților noștri din Vechiul Regat și-a inscris în istoria neamului românesc nemuritor numele, cu conducerii pentru că întradevar prin vitejia lor neintrecută, prin jertfele lor prin sutele de mii de morți lăsați pe câmpul de luptă au făcut să nască soarele luminii și al dreptății peste Europa. Dar nu este mai puțin adevărat, că după ce Ardealul s'a declarat rupt de Ungaria și alăturat României Mari, ne-am înființat legiunile și gărzile noastre și cu acestea am înființat puterea românească pe aceste plăiuri pentru Ungaria și-a pierdut și capul și puterea în momentul când s'a prăbușit puterea Germaniei și Austriei.

Ungaria cere să se revizuiască hotarele. Pe ce bază? Pe baza dreptului istoric — spun ei. Apoi pentru numele lui Dumnezeu toată lumea stie și și d-l Mussolini trebuie să știe că aici noi suntem în Dacia superioară, ale cărei hotare nici nu le-am putut ajunge încă, căci doar Dacia Superioară s'a întins cu mult mai

departe spre Apus, decât hotarele noastre de azi. Si în 1916 când România a intrat în Războiu alături de Alianță, i-să făgăduit că i-se va da tot teritoriul Daciei Superioare și cu toate acestea a fost dreptul nostru istoric și dreptatea noastră, totuși tratatul nu ne-a dat tot teritoriul la care avem dreptul. NU POATE FI VORBA SĂ NI SE IA CEEACE PRIN VOINTA NOASTRĂ S'A INFĂPTUIT ceeace este românesc și în baza puterii faptice. Dar fraților să nu ulte Ungaria dacă pe baza dreptului istoric nu are nici un drept, apoi pe cel al puterii și mai puțin drept are. Trebuie să știm Dv. că Ungaria a stăpânit aceste jumături, care sunt româniști, nu în urma puterii și a viteziei sale, ci în urma faptului, că a fost ajutată de Austria, și baionetele a 52 milioane oameni supuși au fost acele, cari au făcut posibil ca Ungaria să țină stăpânire peste aceste plăuri româniști. Dovadă este îndată ce puterea Germaniei a fost înfrântă iar Austria desființată. Ungaria nu mai putea fi pe piept voinei neamului românesc. Dreptatea istorică nu există pentru ei. Pământul acesta e românesc, iar ce privește puterea, n'a fost a lor, ci au împrumutat-o delă alții.

Apoi fraților închipuiți-vă că Ungaria ar vrea să înceapă luptă cu noi pentru hotare. Apoi fraților, ar putea să facă acest lucru? Opt milioane față de 19 milioane de oameni? Si asta ne mai socotind că ei sunt oameni cum sunt, iar noi suntem români, viță din Traian cel Mare și puternic, care a stăpânit odată toată lumea. (Voci: Să poftescă, dacă le dă mâna). Apoi cum ziceți Dv.: Să poftescă să vină dumnealor, să incerce să dumice din hotarele noastre. Fiindcă și știu că ei n'au nici o putere, umblă cu pălăria în mână, când pela nemți când pela italieni, când pela englezi și în altă parte, ca să capete ajutor, pentru că ei nici nu sunt în stare să stăpânească aceste hotare, ci le trebuie ajutorul altora. Oi, noi români mai stăpânim hotarele cu puterea noastră și avem toată puterea să apărăm hotarele față de Unguri, dacă ei ne-ar ataca. Ungurii cer ajutorul acestor state. Si ce spun ei: Spun că statele celelalte să vină să ajute Ungaria, ca să pună mâna pe Ardeal și Banatul nostru, afirmand că ei vor face aici ordine și liniște. Apoi fraților 8 milioane de Unguri liniștește Europa și Europa nu poate trăi din cauza neliniștei celor 8 milioane de Unguri. Apoi dacă se face revizuire și dacă vor fi numai 50 milioane din Mica Antantă nemulțumiți, ace-

tia vor face cel puțin atâtă neliniște cât au făcut în trecut cele 8 milioane de Unguri? Desigur că Europa ar alege pe cele 50 milioane cari au dreptatea de partea lor, decât pe cei 8 milioane, cari n'au dreptate.

Dar la Alba-Iulia s'a hotărât cum trebuie condusă Tara Românească, ca să poată fi mulțumit poporul, statul să fie puternic. Hotărârile noastre în această privință le-am predat M. S. Regelui Ferdinand și s'au pus în lege aceste hotărâri. Ce trebuie să facem? Să cerem ca hofărările dela Alba Iulia să fie respectate. Noi am jurat la Alba-Iulia să fim în veci uniți cu Vechiul Regat. Ne ținem și ne vom apăra hotarele. Ne vom fi de jurământ chiar cu prețul vieții noastre. Am jurat la Alba-Iulia, că vom susține drepturile neamului și poporului românesc. Care sunt drepturile acestea? Dreptul ca să fie stăpână pe țară însăși națiunea română, însuș poporul român. De aceea am cerut ca în Tara Românească să fie stăpână democrația (applauze prelungite). Cerem ca în orice împrejurare democrația să fie respectată. Am hotărât să trăim într'un stat monarchic, constituțional. Ne ținem de această hotărâre și nu vom admite ca în această țară să se introducă o dictatură și nu admitem cu nici un preț ca Drepturile poporului să fie călcate, fie prin dictatura domnilor, fie prin dictatura bolșevismului. Noi vrem un regim democratic, constitucional. Dar am mai hotărât la Alba-Iulia ca țara aceasta care a gemut sub stăpânirea străină să fie o țară adevărat românească, adică poporul român să fie stăpân pe această țară. Ce înseamnă asta? Înseamnă că poporul român sute de ani exploatați și săraciți de alte neamuri, în fine vrea să-și facă dreptate, ca din bunătățile statului acestuia în primul rând românii să se bucure. Am hotărât să ducem o politică națională, să dăm drepturi poporului și dreptul românesc să fie în fruntea tuturor în această țară. Cerem și azi același lucru. Dar am mai făgăduit altceva la Alba-Iulia. Am hotărât ca în țara aceasta să se introducă reforme mari economice și sociale, pentru neamul românesc, în aceste noi instituții să poată prospera, ca să fie alături de neamuri din alte țări. Am mai cerut că țara aceasta să fie creștină. Am cerut și cerem și astăzi că morală creștină să domnească în țară (applauze furtunoase) și în viața de stat și în viața socială și în viața publică și în viața privată. Cerem ca sfânta cruce și legea sfântă creștină să fie stăpână în această țară.

storși, exploatați mai departe de frații noștri români.

Conducătorii D-voastră, un Iuliu Maniu, Mihai Popovici, Marșeu nu primesc lecții de naționalism dela acei cari în vreme de primejdie fug peste hotare dând birușii fugării. (Ural).

Nu primim asemenea lecții nici noi acel cari trimiști pe front, la hotare, săm să biruim sau să murim acolo pe poziție. Nu primim lecție de naționalism dela fugarii de rasă. (Tăranii: Jos cu Goga!).

De curând am semnat alături cu alți ofițeri decorați cu ordinul „Mihai Viteazul” legămățul solemn că dacă Tara va mai avea nevoie de noi, la bătrânețe, să facem din plepturile

noastre stâlpi de hotar pentru întărirea granițelor noastre.

Vă închipuiți deci cu că dispreț privim noi la acel cari ne dau nouă lecții de patriotism.

După discursul dlui Ion Mihalache, dl dr. Iustin Marșeu a luat din nou cuvântul, mulțumind încă odată tuturor oratorilor cari s'au obosit să lămuresc pe poporul și să-l interesească în credință și în hotărârea lui nestrămutată față de partid și față de țară.

In sala restaurantului Central a avut loc apoi un banchet, unde au toasăt d-nii Ion Mihalache, Sever Bocu, Iuliu Maniu, pă. Cosma, V. Madgearu și dr. Ivan Blăjina în numele minorităților cehoslovace din România.

Procesul criminal Aurel Vlad și răspunderile.

În ziua de 4 Decembrie 1936 se va ține desbaterea în procesul penal contra Aurel Vlad, acuzat de mare delapidare de bani publici dela Camera de Agricultură a jud. Hunedoara, săvârșită în timpul, când era presidentul acestei camere, Când d. A. Vlad, a văzut că este dat în judecată pentru această mare crimpă și că procesul e sorocit, cu proximul tren și plecat la București, să „aranjeze” cerșind mila liberalilor, căci aici a ajuns idolul sculptat în mărășigă al lichelelor lui, cari nu mai conținesc și infia cu fel și fel de gazuri, ca să arate urias doar el e deplorabilul sef al hitleristilor din întreg Ardealul și Banatul.

N-am avea nimic de zis, dacă A. Vlad se țârguește azi cu cei mai înverșunăți dușmani de ieri ai lui, cari timp de 18 ani l-au atacat hulit și bațojurit. Nu ne-ar surprinde, dacă d-șa ar chiar intra în partidul liberal, în care se găsește deja mai mult decât cu un picior. Facă și deci A. Vlad mendrele, închînește liberalilor și depună la picioarele lor omagiul lui de fidelitate, doar el și aşa nu mai contează în viața noastră publică, din care însuș s'a exclus și prin faptele lui sinistre și prin certificate medicale, cu care s'a înzestrat la Pukersdorf și Cluj, dovedind, că e irresponsabil și prin anturejul lui infect, pe care și l'a recrutat din înfima drojdie a societății și și-l întrebunțează în mod bestial.

Pe noi ne impoartă astădată o altă chestiune. Anumit: d. A. Vlad n'a făcut, ceeace ar fi făcut oricare alt om în situația d-sale de acuzat de o foarte grea crimpă de delapidare, având un ultim rest al simbului de cinste și omenie. A. Vlad a continuat, să se poarte și de astădată ca proprietar exclusiv al băncii Ardeleană, care cu dela sine putere și fără nici o contravalore a expropriat pe toți ceilalți acționari și dispune în mod neînmurit asupra patrimoniului băncii, care are mari răspunderi către creditorii dar și către acționarii ei, astfel ea trebue, să țină cu sfîrșenie și păstra bruma de bonitate, ce i-a mai rămas după conducerea gen Aurel Vlad și să facă toate eforturile pentru o refacere a ei. Cel imoartă însă acestea pe dl A. Vlad, când el s'a verificat irresponsabil iar Consiliul de administrație, pe care din nenorocire il

presidează și care iară din nenorocire suferă, să fie presidat de el, — cu cunoscuta-i docilitate i-aprobă toate destrăbăările și hazardările, chiar și când acestea constituiesc un mare abuz.

Am accentuat în coloanele acestei foi, că în legătură cu procesul criminal în curs de judecată contra lui A. Vlad, banca Ardeleană nu are nimic cu statul român sau cu ministerul de agricultură în ce privește plata daunelor, ce a suferit acesta pe urma crimei de mare anvergură a lui A. Vlad. Afirmațunea aceasta a noastră este iresistibilă, doar ea constituie una din cele mai elementare regule de drept. Deci pusă chestiunea daunelor și a obligamentului restituiri lor, raport de drept există numai între A. Vlad ca acuzat și între Statul român sau ministerul de agricultură ca parte civilă asfel această parte civilă poate pretinde daunele numai dela acuzatul A. Vlad, autorul crimei de delapidare, acesta e singurul obligat a le suporta și restitu și nicidecum banca Ardeleană, doar faptul generator de daune e crima de delapidare, pe această însă și săvârșit-o nu banca Ardeleană, ci A. Vlad, f. president al Gărzii de Agricultură.

Ce a făcut însă Hitlerul băncii Ardeleană, care demult a deviat de pe linia corectă? El a oferit ministerului de agricultură drept contravalore a daunelor, cauzate de el, — casa cu etaj din Petroșeni, care formează proprietatea băncii Ardeleană și e unul din cele mai valoroase obiecte în patrimoniul băncii atât prin valoarea ei întrinsecă, cât și prin localitatea, unde e situată, fiind bineînțuit, că în Petroșeni casele produc o mare rentabilitate. În cele din urmă ministerul liberal s'a pus de acord cu umilitul solicitator, a acceptat ofertul și chestiunea a ajuns în fază de realizare urmând, să se încheie contractul între părți asupra imobilului în chestiune.

Intrebăm: de unde și-a luat A. Vlad curajul temerar de a înstrăina un obiect așa de valoros, producător de frumoase venite, din patrimoniul băncii Ardeleană, pentru a în acest mod să achite Statului daunele, ce le-a cauzat dsa prin crima sa ordinară, delapidând milioane lei destinați pentru cumpărarea și distribuirea grăului de însemnatare de către

Discursul D-lui Ion Mihalache

Dreptatea între neamuri izvorește din Cer, dela Dumnezeu, se orăndește pe pământ pri șezarea ieșită din mintea oamenilor și se apără cu sânge.

Dela Dumnezeu a pornit dreptatea pentru România Mare.

Cum zice la Sfânta Scriptură: Doamne, la Tine este dreptatea în veci, și cuvântul Tău este adevărat!, — căci Dumnezeu orăndește dreptatea pe veacuri întregi.

Două mil de ani, cea mai mare nedreptate a domnit în Neamul Românesc, sfârșită și împărțită între po-

poarele mari și lacome. Neam de neamul nostru, genrație după generație, n'am avut alt vis mai strălucit decât, să ne vedem pe toți laolaltă și iată, că Dumnezeu ne-a învrednicit să spargem hotare de Impărații și să croim pentru veacuri și pentru vecie, nouile hotare ale României Mari, cuprinzătoare ale neamului întreg.

Dumnezeu nu se joacă de-a croitul și răscroitul hotarelor. Odăta ce le-a făcut să vor rămâne acum.

Nu este naționalist adevărat acel care crede, că trebuie să ne lăsăm

camera de agricultură, al cărei președinte era atunci? E acesta un act de nebunie în urma irresponsabilității lui A. Vlad sau e un act de volnicie închipuită, care nu și are precedentul în istoria băncilor?

Dar mai avem și o altă întrebare elitară consiliul de administrație al băncii, între membrii căruia se găsesc și advocați ier în plus banca își mai are și jurisconsultul propriu: pe ce bază a incuiușat acest consiliu instruirea și transmiterea imobilului din Petroșeni asupra statului român drept contravaloră a daunelor cauzate de d. A. Vlad prin crima sa ordinară de delapidare?

N-au știut acești membri ai consiliului și jurisconsultul băncii, că banca are răspunderi strict numai în cadrul banilor intrați în patrimoniul ei ca plus dar și aceasta răspundere nu cără statul român ci cel mult în raport cu A. Vlad, dacă aceasta ar fi achitat anterior daunele cauzate de el prin crima, al cărei autor este? Si n'a știut și acea, că banca Ardeleana, când ar fi în actualitate răspunderea ei către A. Vlad, — e în drept a-l face acestula cele mai grele obiectiuni de drept, cari influențează enorm chestiunea răspunderii băncii Ardeleana?

Ca să nu amintim altele mai salvoare decât dreptul băncii de a invoca hotărârea comisiei pentru statorarea capacitatei de plată a ei, de care drept poate uza față de A. Vlad, acesta însă ca infractor nu poate opune statului român. Iată deci, cu câtă ușurință și cu cât drept și dreptate putea consiliul, să sal-

veze instruirea imobilului dela Petroșeni, dacă și-ar cunoaște îndatoririle impuse de lege.

Pe A. Vlad a început, să-l ajungă dreptatea imanentă după o viață petrecută în o totală sfidare a răsunăderilor. El e în mâna justiției și dacă a mai rămas ceva din sfîntenia acesteia, nici nu va putea scăpa de sancțiunile atât de bine merită.

Dar justiția aceasta va avea continuare și în ce privește daunele, ce decurg din crima lui A. Vlad. Să nu credă acesta și marionetele lui din consiliu de administrație, că vor rămâne fără răspunderi și sancțiuni în fața justiției pentru hazardul săvârșit asupra patrimoniului băncii, ca și când ei ar fi în codrul Vișniei.

Dar ne mai pune în uimire și un alt lucru. Ministerul de agricultură are un Contencios cu o legiune de advocați, pe cari îl plătește țara din greu. Cu toate acestea ministerul nu e în măsură, să facă discernerea lucrurilor în felul arătat de noi mai sus și nu înțelege, să trateze chestiunea despăgubirilor cu infractorul Aurel Vlad cu răspunderea și obligamentul direct al acestuia de a le restituiri și nu să negojeze pe spinarea băncii Ardeleana, luând patrimoniul acesteia drept contravaloră a daunelor cauzate de fostul președinte al Camerei de agricultură pe cale de delapidare a banilor publici în sumă de mai multe milioane.

De altfel afacerea criminală A. Vlad va trebui să răsune și în parlament, ca să fie corect soluționată în toate raporturile ei.

Dr. Iustin Pop.

Ori sămpotivă și toate lucrurile au fost fatomite de oficialitatea liberală sub direcția supravîrghere și supunere la dorințele lichelelor liberale și călușilor trădători din Geoagiu.

Dacă Mitiș ar fi cointat de la început unghiile prea lungi a călușilor săi de bună seamă că palatul se sfîntea cu toată cinstea cuvenită,

Așa cum întă pentru totdeauna pe frontispiciu vor stăpâni 3 pete negre, care vor vorbi generațiilor viitoare de morală vremurilor de azi.

E rușinos. Si de astă nu putem consimții la această ceremonie ce-o înscănesă liberalii pentru sfîntirea primăriei din Geoagiu.

Georgiu, la 25 Nov. 1936.

Iosif Luca.

Dl. Iuliu Maniu pleacă în streinătate în interesul Țării.

Dl. Iuliu Maniu va pleca peste cîteva zile în streinătate mergând la Praga, Wiena și Paris, unde va lua legătură cu oamenii politici din acelă țară în scopul de-a lumina ultimele întâmplări internaționale, în legătură cu acțiunea revizionistă.

Toate cercurile politice atribue mare însemnatate acestei călătorii și îndrăgătoare să stie că de ea depind foarte multe chestiuni în politica internațională și în politica interioară a țării.

Liberalii era să se bată între ei în parlament pentru un os de ros.

Ne vine știrea că deputații liberali erau să se bată între ei în parlament pentru un os de ros adică pentru a ajunge la blidul cu linte, — cum se spune în popor. — În toamna aceasta cu ocozia alegerilor pentru birourile camerei s'a produs mare dușmanie între diferenții candidați încât într-o zi era că pe acți să se băta între ei. — După ce cu chin cu

vai și-au ales membrii biroului, aceia care au rămas nemulțumiți au anunțat că vor cere anularea alegerilor. Aceste lucruri sunt foarte triste și nu sunt privite cu ochi buni de lume, mai ales când să petrec în sănătate unii partide care se prezintă parțial serios, de-aici se poate vedea că ce mare lipsă de disciplină și de unire este între membrii săi.

Germania

a mai dat o lovitură contractelor de pace

La sfârșitul răboiului mondial s'a hotărât, prin contractele de pace, ca anumite răuri să fie a întregiei Europe, cu toate că brâzdează trupul anumitor țări. Între aceste răuri era și Rinul.

Săptămâna trecută, Germania a trimis scrisori tuturor țărilor care au îscălit contractul de pace dela Versailles, anunțându-le că nu se mai tiene de hotărârea mai sus amintită.

Celelalte țări au de gând să trimite Germaniei scrisori de protest. Vor rămâne însă cu scrisorile iar Germania cu dreptul căștigat, deoarece Germania a mai arătat și în alte rănduri că face ce vrea, nu-i pasă de nimene.

Ce zic la aceasta valașii și gardișii care aproba Germania, cea care vrea să strice hotarele țării noastre?

In curând vom avea un guvern național-țărănist

Ziarul „Zorile” din Capitală scrie următoarele despre apropiata schimbare de guvern:

„Era foarte firesc, ca în cea dintâi zi de lucru a parlamentului — fie că acest „lucru” s'a rezumat la alegera birourilor — factorii politici ai diverselor partide, să discute situația și să împărtășească presel păreri și informații pe care le dețin.

Astfel în pauza care s'a acordat majorităților, spre a se înțelege asupra candidaturilor la vice-președinția

Camerei, un fruntaș național-țărănist, din cei mai indicați a cunoaște lucrurile fa cele mai riguroase taine ale lor, a făcut cerc cu gazetarii, comunicându-le cîteva chestiuni de mare importanță.

Într-altele, ziariștii au putut afla că guvernul rămâne până la Martie în 1937.

La acest termen, se va deschide succesiunea și va urma un guvern național-țărănesc”.

La judecătoria din Geoagiu mai trebuie un judecător

La judecătoria din Geoagiu există la un spectacol foarte trist, prin faptul că această judecătorie este servită numai de un singur judecător. Odată la această judecătorie funcționeau 3 judecători, cari puteau în mod normal să rezolve toate chestiunile. După aceea s'a desființat un post de titular rămânând numai 2 posturi, pe urmă unul dintre ele să a descomplicat și a rămas toată sarcina pe umerii unui singur judecător. Evident că într-o circumșcripție judecătorescă cu peste 30 de comune este insuficient și ori că s'ar săli acel judecător nu poate să aducă lucrările la starea celor din judecătoriile asemănătoare. De ex., până ce la alte judecătorii să dau termene de 3-6

zile, maximum de 2 luni la Geoagiu termenele în Noembrie să dau pentru Aprilie 1937.

În asemenea codișuni accelerarea justiției suferă și singurul remeđiu eficace este numirea grăniceră, sau delegarea unui judecător pe locul descompletat, fiindcă este destul de tragic că una dintre cele mai oropite regiuni de moșii, să nu se poată bucura măcar de justiție servită rapid, care împrejurare încă poate contribui la ameliorarea, măcar înfimă a situației lor.

De aceea atragem atenționarea cu toată seriozitatea organelor în drept a supra acestui caz.

BAZIL MAXIM,

Liberalii au înmulțit miniștrii la dublu pentru ași căpătui partizanii.

Liberalii vizându-se la sfârșitul guvernării și văzând că foarte mulți dintre partizanii lor au rămas necăpuști, s'au cugisit ca măcar acum la sfârșitul guvernării să-i mulțumească pe unii din ei. — Si atunci s'au pus și numărul miniștrilor și a subsecretarilor de stat l'au formulat aproape la dublu, pentru ca să poată da și celor mai mărunței liberali căte-un os de ros.

Toate acestea ei le fac făsă pe spinarea țării și din bugetul statului, unde banii se strâng cu lacrimi și cu amar, — de perceptorii cari în miez de iarnă — de la oamenii cari nu pot plăti le ridică ușile și fereștrile.

Ce le pasă îosă liberalilor imbuiți în bine și în parale de lipsurile, jalea și năcasul poporului.

Si totuș populari bland și-i mai suferă.

Liberalii lui Mitiș vreau să sfîntească primăria din Geoagiu

De multe ori au mai voit să sfîntească primăria cea nouă din Geoagiu liberalii lui Mitiș și din diverse motive au amânat sfîntirea.

De această dată însă s'au hotărât să sfîntească Duminecă în 29 z. c. cu mare ceremonie.

Pentru oamenii pătrunși de simț moral și de simțul dreptății actul nu va fi unul de sfîntire ci de batjocorire, și îndrăgătoare să această casă poată pe fruntea ei trei pete negre pe care d. Mitiș trebuie să le spele.

1. Casa nu este făcută din imobilul curat al ridicării edilitare a Geoagiului, și de ajutorare a populației, — ci este făcută din spirit demagogic pentru popularitatea politică a liberalilor. Dacă nu ar fi fost făcută din scopuri pur politice cu ocazia alegerilor din iarna anului 1936 nu ar fi adunat partizanii și alegorii neprincipali în această casă unde li-s-a dat băutură. Ei au voit chiar și cu ocazia acestor alegeri să se măndrească cu acea casă, care fiind destinată unei primării și unor oficii publice, nu trebuie păngărită de politicienismul călușilor și linguiștorilor

Un memoriu al Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat cu privire la antiproiectul de lege al presei

Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat, admis între organizațiile de presă recunoscute, primind antiproiectul de lege al presei din partea ministerului justiției pentru că face obiectiunile sale, a înținut mai multe ședințe de comitet și de consiliu plenar, hotărând să fixe punctul de vedere față de antiproiect într-un memoriu.

Memoriul acestuia a și fost întocmit și el a fost prezentat în o delegație a Sindicatului, compusă din domnii dr. Sebastian Bornemissza, președinte, dr. Aurel Gociman vice-președinte, și dl Vladimir Nicoară, membru în comitetul Sindicatului. În același timp memoriu a fost multiplicat și se va răspândi printre ziaristi, ziare și parlamentari, pentru ca ei să poată lua cunoștință de punctul de vedere al asociației de presă dintr-Carpăți.

În ce privește antiproiectul în general, Sindicatul și-a făcut observațiunile sale, făcând apoi și amendamentele sale cu privire la singurătele articole. În observațiunile generale cu privire la antiproiect memoriu Sindicatului face următoarele constatări.

1. Respinge caracterul polițist și vexatoriu al antiproiectului, demnitatea noastră profesională de slujbașii și intereselor obținării refuzând cu hotărâre să accepte dispoziții care să facă din ziarist o figură urgjată de denunțator sau agent de poliție;

2. Respinge tutela instituită prin acest antiproiect asupra Corpului ziaristilor. Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat nu poate accepta nici un amestec străin, — nici al Curții de Cassație, nici a Curților de Apel și nici al Academiei Române, — la organizarea profesională a Corpului ziaristilor, așa cum deosebit este și firesc, nici un corp profesional existent (corpul avocaților, colegiul medical, corpul tehnicii) nefiind tutelat de reprezentanții altor corpori, a accepta această tutelă ar însemna că noi însine să ne înjosim și să ne disprețuim profesiunea, recunoscându-ne că un corp incapabil să se conducă și să se organizeze singur, — celace nu este cazul;

3. Respinge recunoașterea indispunției ziaristilor cetățeni străini de a

face parte din corpul ziaristilor români.

4. Respinge sanctiunile speciale de o deosebită gravitate cuprinse de dispozițiunile acestui antiproiect constând că nou Cod Penal Regule Carol II prevede suficiente sancțiuni și răspunde pentru infracțiunile de presă, așa că nu se arată necesitatea legiferării de noi sancțiuni;

5. Cere ca să văndu-se în vedere situația de azi a presei românești din Ardeal și Banat din necesități de ordin superior național, Corpul Regional dela Cluj să cuprindă județele care aparțin astăzi Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat și că toate județele din aceste provincii, altfel conducerea regională a corpului profesional al ziaristilor români fiind amenințată să ajungă pe mâini minoritară, dat fiind faptul că în urma vitregilor de tot felul, suferite de presa românească a regiunii, ea are și ziare mai puține și mai puțini ziaristi de către presa minoritară și organizațiile ziaristilor minoritari. În aceeași ordine de idei pentru a se asigna elementului românesc conduceră efectivă a organizațiilor regionale ale corpului ziaristilor, Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat vede ca necesar nu să rămână presei noastre între mai multe regionale, ci să dea regionalei Cluj încă 2-3 județe din vechiul regat;

6. Cere introducerea în antiproiect a unor dispoziții pentru reglementarea raporturilor dintre patroni și ziaristi, prevederile contractului de muncă dovedindu-se insuficiente, în profesiunea noastră fiind nevoie de ierarhizarea funcțiunilor îndeplinite de ziarist și deci de prevederea de condiții adecvate ierarhizării;

7. Cere să se dea atențunea cuvenită presei săptămânale, — de o structură specială, — din Ardeal și Banat, acordându-se locuri pentru doi reprezenteri ai ei în Consiliul superior al presei;

8) Cere ca în general antiproiectul legii pentru reglementarea regulului presei să nu cuprindă dispoziții privitoare la: imprimărie, editură, librărie, colportaj, distribuție, și afișare, — toate acestea având regulamentele și legile lor speciale.

SE SCHIMBĂ BANII. În decursul lunii Decembrie se vor pune în circulație hărțile mari de căte o mie și 500 Lei. Ele vor purta desenuri deosebite marelui pictor român Grigorescu. Hărțile de o mie Lei vor fi mai mici decât cele de pînă acum și vor avea culoarea albăstră.

PIERZÂND BANII la „masa de noroc”, să spânzurăt. Deși printre o lege votată abia anul trecut, s-au opus toate jocurile de noroc, de orice fel și oriunde, — totuși prin orașe și târguri e plin de șaratani cu difuzoare „loterii” și „mese de noroc”, cărora le cad victime mai ales țărani, cări sunt mai ușor de înșelat.

Iată un caz din cele multe: Tânărul Adam Gherebeu, de 38 ani, din comuna Boghiș, județul Satu-Mare, s'a dus la oraș, vânzând 10 saci cu cereale, pe cari a încasat două mii Lei. Fiind atras la o asemenea „masă de noroc”, a pierdut în scurt timp 1500 lei din banii luati pe bucate. Întorcându-se acasă fără bani — de năcaz s'a spânzurat.

Oameni buni, feriți-vă de loterii și mesele de noroc de prin târguri!

CEL MAI MARE POD DIN LUME. În ziua de 13 Noemvrie a fost deschis pentru circulație cel mai mare pod din lume. Natural că și

această „minune” nu putea să fie altundeva decât în America. Podul face legătura între San Francisco și Oakland și are o lungime de peste 13 kilometri.

Deschiderea podului pentru circulație a fost făcută de către președintele Roosevelt, dar nu la fața locului, ci apăsând pe un buton electric la reședința sa din Washington.

NOU TIMBRE de aviație pentru scriitori. Pe ziua de 1 Noemvrie s'au pus în aplicare noi timbre de aviație pentru trimitere postale, adică pentru scriitori.

Vehile timbre de aviație s'au putut întrebuința numai pînă la 15 Nov. Deja această dată vechile timbre nu vor mai putea fi aplicate pe scriitori, ci vor trebui aplicate timbrele noi. Cele vechi vor putea fi întrebuită la timbrarea actelor.

O DECORAȚIE comemorativă a „Unirii”. Din prilejul zilei de 1 Dec. a. c. se va institui o nouă decorație „Ardealul”, cu trei clase: aur, argint și bronz. Noua decorație va fi acordată persoanelor care au dobândit merite în ridicarea politică, economică și culturală a instituțiilor și vieții ardeleni.

Local de închiriat

potrivit pentru o
Bodegă

aflată în casa „Reuniunii Meseriașilor Români din Orăștie”, (Str. I. G. Duca) care constă din: Un local de prăvălie și o odă „Separă”, asemenea penitentiu sezonul de vară

cure potrivită pentru asternut mese.

Informații mai de aproape la Dnul DUMITRU MARTIN președintele Reuniunii.

Abonați „Solia” pentru țărani numai cu 50 lei pe anul întreg

Una casă de fier mică de vânzare.

Adresa la administrația ziarului.

De arendant

Dau în arendă cu începerea de 1 Ianuarie 1937 moara țărănească cu 2 pietri, situată în comuna Orășioara de Jos. Informații la subsemnatul Dr. AUREL BACIU Com. Orășioara de Jos.

tofe pentru Uniforme la Liceu și la Scoala de fete, pentru Uniforme de Cercetași, chipie, berete, ciorapi și lingerie, cu prețul cel mai redus la firma :- :- :-

VASILE I. VULCU

Piața Aurel Vlaicu Nr. 5.

lele. De aceea în multe țări s'au înființat societăți pentru apărarea lor. Afilă că și la noi sunt astfel de societăți de ex. în Banat, în Timișoara. Conducătorii societății de acolo vor primi cu prilejul Crăciunului pe acele persoane care au arătat o puritate omenoasă și plină de milă pentru animale.

OM BUN. Moșneagul Ioan Vintilă din comuna Luncărăm (jud. Alba) i-a furat din cămară un sac de grâu. El nu spus nimănui nimic dar furatul a ajuns la cunoștința jandarmilor fără voia lui. Jandarmii au pornit cercetări și au prins pe hoț. întrebă că de ce n'a descoperit furatul, bătrânelul a spus că nu vrea să mai ajungă acum pe la judecătorie, nici nu vrea să facă rău nimănui acasă la bătrânețe.

ȘTIRI. Mulțumită publică.

„Reuniunea Meseriașilor Români din Orăștie” exprimă și pe această cale cele mai călduroase mulțumiri doamnelor: Valeria Gavrilă și Olimpia Budoiu pentru colecta întreprinsă din inițiativa proprie în scopul decorării localului Reuniuni, încheiată cu frumosul rezultat de lei 2800:

Aceleasi călduroase mulțumiri și tuturor donatorilor care cu inima largă deschisă au contribuit cu obolul lor pentru acest binevenit și nobil gest.

Comitetul.

IUBIȚI ANIMALELE. Prietenii cel mai felositori și mai credincioși ai omului sunt de multe ori anima-